

כעבור כמה ימים ציטט עתון פולני חשוב. זיציה וארשאווי, את דברי העולם הזה. ה' ציטט היה בלתי-מדויק: העתון הפולני התעלם מהחלק הראשון והקובע של דברי העולם הזה. את החלק השני, בו ניתח העולם הזה את דעת הדיפלומאטים הפוליטיים, הביא העתון הפולני כאילו הוא משיקף את הערכה העולם הזה עצמו. מיד יצא קצף עתוני מפא"י, בחרוד עתון זה בשפה הפולנית, נגד העולם הזה. תחת להאשים את בן-גוריון על ספספנותו המסור, כנה, האשימו אותו על שניתח את ה' דברים גיתות אחראי ומהימן. יתכן שגם בן-גוריון עצמו היה מצטרף למקהלה, לולא היה עסוק: היה עליו להזיז מין את הנציג הפולני בארץ כדי להתנצל לפניו בבושת-פנים, ולהורות לנציגו ישראל בחרשא להפיץ ברבים כי אין ליחס חשיבות כלשהי לדברי ראש ממשלתם בכנסת.

★ ★ ★

צלמנו יעקוב אגור, שענד בשבוע שעבר תג של ראש עיריית מינכן (מעשה ידיו של שמעון צבר) ויצא לבדוק את תגובת אורחי ישראל (העולם הזה 1209), הוסיף חוליה נוספת לשרשרת המיבצעים האישיים של כתבי העולם הזה.

כאשר הנחנו שיטה עתונאית זו בארץ, לפני עשר שנים, לא התכוננו לשעשע בה את הקוראים. רצינו ליצור שיטת-חקירה בלתי-אמצעית ויעילה. חבל שרוב המחקים שלנו, הפזורים בכתונים אחרים, אינם מבינים זאת ובצאתם לתור אחרי "מיבצעים אישיים" כמעט והפכו שיטה זו לפארסה ולמהללה. כדי שיהיה רציני, חייב מיבצע מסוג זה להיות מחוץ לחקירה של ממש, להימנע מלשטות באנשים כדי להתקלס בהם. כזה היה מיבצעו של שלום כהן, כשהיה הלך בחוצות מוסקבה מחופש כשיד ערבי. כזה היו מיבצעי שאר הכתבים — זה שערך יוס' סרס לעצמו, זה שעבד כקבצן ברחובות תל-אביב, זה שניסה להחתים אנדרחים על פטציה שלא הייתה אלא העתקת סעיפי מגילת-העצמאות של ישראל, זה שמכר כרטיסי קולנוע בשוק השחור, ועוד ועוד. מיבצעו של אגור היה מיוחד מבחינה אחת: התהפכו בו התפקידים. צלם-המערכת אגור הפך לכתב, בעוד שהכתב הראשי אלי תבור הפך לצלם. האיש השלישי, הכתב אבנר פרי, נחשב בדרך כלל לאיש השב. המלחה את הגרמני — אף שנוהר שלא ליציג את עצמו בתור שכזה, הוא גם תירגם את דברי הגרמני-המדומה לעברית. היו לאגור כמה רגעים עדינים. מספר פעמים הוא נתקל באנדרחים-מינכן ותיקים, שהחלו מדברים עמו על מראות העיר ור חובותיה — עליהם היה לאגור רק מושג קלוש ביותר. פעם אחת, אחרי שיחתו עם הנערים בצריף הצופים, כמעט נתקל בכניסה בבנו של ידד טוב, צלם-עתונאי אחר, ש' נכנס לצריף. רק הודות לחשכה נמנעה היכרות בלתי-נעימה.

פעם אחת בלבד גילה אגור את זהותו. במיונו של היכל התרבות הבחין לתדהמתו כי קיימים שני סוגי מחירים: מחירים זולים לישראלים, מחירים יקרים לאורחים הזרים. כאשר ניגש ראש-העיר מינכן, מר "ו" לנסקי, לבקש בגרמנית בקבוק-מין, נדרשו ממנו 35 אגורה. אך כאשר רגז אגור, וחזר על משאלתו בעברית צחה, ירד המחיר ב' מפתיע 30 אגורה. יתכן שהיה זה הגילוי הפיקאנטי ביותר של אותה חקירה.

★ ★ ★

התג המזוייף של אגור

כך קטן ומשעשע, תחת הכותרת "במ' קום", במדורו של עורך הבוקר: בחנות-הספרים סטימצקי בירושלים נכנסה סטודנטית וביקשה את "החבורה האחרונה של מאזניים". כאשר השיבו לה שמאזניים אלו, אמרה: "אולי לא".

★ ★ ★

קטע קטן ומשעשע, תחת הכותרת "במ' קום", במדורו של עורך הבוקר: בחנות-הספרים סטימצקי בירושלים נכנסה סטודנטית וביקשה את "החבורה האחרונה של מאזניים". כאשר השיבו לה שמאזניים אלו, אמרה: "אולי לא".

העולם הזה.

אחד הניצחונות החשובים ביותר במלחמה על חופש-העתונות בארץ הושג בשבוע ש' עבר, כאשר נענה בית-המשפט הגבוה לצדק לבקשת העולם הזה והוציא צו-על-תנאי נגד הצנזור הראשי, שיבוא וינמק תוך 20 יום מדוע לא יבטל את פסילת המאמר ה' ראשי של העולם הזה (1208).

לא היה זה עדיין ניצחון סופי. זה יוכל לבוא רק בתום תקופת 20 הימים, אחרי שהצנזור יביא את נימוקיו. או יחליט בית המשפט אם לתת (או לא לתת) את הצו ההחלטי שיצאה על הצנזור להרשות את פירסום המאמר והשער הקשור עמו.

אולם גם כך היה זה ניצחון גדול: מאז קום המדינה, והו' ה' צו-על-תנאי הראשון שהשיג אי-פעם ע' תון ישראלי נגד ה' צנזור הכל-יכול, לא ראינו בכך רק ניצחון של העולם הזה ושל פרקליטו הצ' עירי, שמואל רחביה, אלא ניצחון שכל ה' עתונות הישראלית תהנה ממנו. הממש' לה עצמה הכירה ב' חשיבות העניין, כי אשר שלחה — ב' ניגוד לכל המקובל — את סגן פרקליט המדינה להיות נוכח בפתיחת הדיון.

רחביה

על כן אפשר היה לחשוב כי העתונות תודרו להכריז על ניצחון זה בתרועת שמ' חה. תחת זאת קרה ההפך. פרט למעריב, שהשיג סקופ ופירסם את ההחלטה דקות מעטות אחרי שניתנה, לא הזכיר אף עתון ישראלי אחד את הצו הסר-התקדים.

מדוע? טען עורך אחד: "ציפינו לקבל את הדיעה מסוכנות-הידיעות עתי"ם, אך זו הודיעה לנו כי העניין אסור לפירסום". טען מנהל עתי"ם: "אנו מודיעים על פסק' דין רק אחרי שראינו בעצמנו את התיק. את התיק הזה לא יכולנו לראות, כי הדיון הת' נהל בלתי-סגור". לעתי"ם לא הספיקה הודעת עורך-הדין, וגם לא הסקופ של מע' ריב.

בדרך מוזרה זו, האומרת ורשני, עלה בידי הצד המעוניין להעלים מעיני מרבית הקהל ניצחון בקרב נגד כוחות-החושך.

★ ★ ★

לראש ממשלת ישראל אין מול, בכל פעם שהוא פותח את פיו ומשמיע נאום, קושיים כל מאזיניו קשר זדוני שלא לה' בין את דבריו כראוי. אין אדם שני בעולם הנאלץ להסביר את עצמו ולהכחיש את דבריו עצמו בקביעות כה רבה כמותו. לפני מספר שבועות הודיעו כל העתונים שבן-גוריון הגדיר את העולם הזה ואת אחד העתונים האחרים כ"שבועוני-שאנאטו". עד שבא מנכ"ל ורשמי: בפרוטוקול רשום "שבועוני שטטנ", ואילו ראש-הממשלה הת' כחן לומר "שבועוני שטנה". (הלצה ה' מהלכת מאז במערכת שלנו: ראש-הממשלה מגדיר גברת מסוימת כאשה "רומנטית", בפרוטוקול נרשם שהיא "שארמנטית", ו' אילו בעתונות נאמר שלדעת ראש-הממשלה היא "שארמוטה").

כעבור ימים מספר שוב התחלקה לשונו של ראש-הממשלה בכנסת. בנאום שקרא מן הכתוב אמר שלדעתו אין אופי קבוע לגבול הגרמני-פולני, העובר לאורך הנהרות אודר ונייסה. אחרי שעברנו על הפרוטוקול ובי' ררנו את התרשמותם של כמה מן הנוכחים, היינו נאלצים לבחור בין שתי אפשרויות: או שראש-הממשלה הוא עובר-בטל שאינו שולט בלשונו, היינו שבדברו על אחד הגושים הבורעים והעדינים ביותר בעולם פשוט לא ידע מה הוא אומר, או שראש-הממשלה רצה לשלם תש' לום פוליטי לממשלת גרמניה המערבית, ה' עולה לאחרונה בגלוי על מסלול המאבק לשינוי הגבולות.

אחרי בירור ושקול, החלטנו כי התנחה הראשונה היא הגבוהה. לכן כתבנו, תחת הכותרת "עוד אייבהנה" (העולם הזה 1207): המלים יצאו מפיו טטם, ללא מחשבה רצינית, בנוסח הטימפוניונים המפורסמים של ראש-הממשלה. אך בהיותם רגילים לראש-הממשלה השוקלים כל מלה מדבריהם, יכלו הדיפלומאטים הפולניים להסיק רם מסקנה אחת מן הדברים: שמדינת ישראל אינה מכירה בגבול אודר-נייסה כגבול קבוע. קל היה להסיק את המסקנה כי דברי בן-גוריון תוכננו מראש, כעזרה לקונראד אד' נואר, תמורת ההלוואה הגרמנית בסך 500 מיליון דולאר, שבן-גוריון ונערי-הזוהר שלו שואפים להשיגה לשם הגשמת תוכנית מסוימת שלהם.

נושאת פרסים

ליתרונות הגדולים של החשמל במשק הבית

עם צעדיה החדשים של חברת החשמל לחישובול המטבח הישראלי, מתבקש הציבור להגיש סיפמה מרכזית שתסמל את יתרונות השימוש המלא בחשמל.

לזוכים בתחרות הסיפמאות יוענקו פרסים יקרי ערך.

לידיעת הציבור כולו ולמען המשתתפים בתחרות, ניתן בזה סיכום קצר של היתרונות הגדולים של השימוש בחשמל במטבח:

1. הפכו

א) המכשירים החדישים והמשוכללים ביותר שיצאו עתה לשוק פועלים במהירות המתחרה עם בישול כגז. הכלים החדשים מעניקים אפשרויות חדשות לגמרי לעקרת הבית הישראלית.

מחירי המכשירים החדשים לבישול ואפייה בחשמל זולים בהרבה ממכשירים דומים לבישול בדלק אחר.

ב) התעריף המול לצריכת חשמל בנוי כך שמשתתף בת 4 נפשות שמבשלת ואופה הכל בחשמל, לא תוציא יותר מ' 5 עד 6 ל"י לחודש למטרה זו. אין זול מן החשמל למטרות בישול ואפייה.

ג) חברת החשמל הודיעה על "תעריף-נג" לחימום מים בחשמל. אדם יכול להשתמש בכמה חשמל לחמום מים שירצה ולא ישלם יותר מ' 6 ל"י לחודש בשמונת חדשי הקיץ ו' 11 ל"י לחודש בארבעת חדשי החורף (אם ישתמש בפחות חשמל, ישלם רק לפי הכמות שצרך; אם ישלם יותר).

ד) השימוש בחשמל אינו תובע תשלומים של דמי שרות, ביטוח וכדומה.

2. בריאות

א) הבישול בתנור חשמל אפשרי בלי מים ושמן, כך שכל החיטמינים והטעם של המזונות נשמרים.

ב) הבישול בחשמל הוא תוך נקיון מוחלט של כלים ומזון ואין צורך לשפשף פיח מסירים.

ג) הבישול בחשמל מאפשר להשאיר חלונות המטבח פתוחים לאויר צח ללא חשש שרות תכבה את הלהבה. אין חשש לריח לואי ולגזיות דלק.

3. נוחיות

א) הבישול בחשמל אינו תובע התקנת אינסטלציה מיוחדת כלשהיא. די בחיבור פשוט לשקע החשמלי הקרוב.

ב) החשמל תמיד נמצא. אין צורך לדאוג להזמנה חוזרת של דלק מבחוץ.

ג) יתרונות החשמל לגבי מאור, רדיו, גזח וכד' ברורים ואין צורך לצינם במיוחד.

הפרסים:

עבור סיפמה קצרה וקולעת המבטאת את כל היתרונות הנ"ל:

פרס ראשון — תנור חשמלי של חברת A & G, הכולל שתי פלטות מהירות, תנור אפיה וגריל. פרס שני — תנור אפיה חשמלי של חברת אומוטרם. פרס שלישי — דריכריים חשמליות תוצרת גרסטל. עשרות כלי חשמל יוענקו כפרסי תנ' חומים. את התשובות יש לשלוח לפי הכתובת: חברת החשמל לא"י בע"מ, ת.ד. 101, חיפה — עבור "התחרות", עד ליום 15 בדצמבר 1960.

חברת החשמל